

Mottagare
Regionstyrelsen

IOP, RF-SISU Gotland och Region Gotland, 2025-2027

Förlag till beslut i Regionstyrelsen

- Regionstyrelsen godkänner överenskommelse om Idéburet offentligt partnerskap med RF-Sisu Gotland för perioden 2025-01-01-2027-12-31 enligt bifogat förslag.

Sammanfattning

RF-SISU Gotland har de senaste åren fått verksamhetsstöd från Region Gotland baserat på sin verksamhetsplan och stöder innefattar fyra områden:

- Stöd till SDF:** Utbetalning av stöd till specialdistriktsförbund inom RF-SISU Gotlands område.
- Regional tillgänglighet:** Möjliggöra idrottsdeltagande för alla på Gotland, oavsett hinder.
- Samordning och kunskap:** Fungera som en sammanhållande aktör för samverkan mellan idrott, föreningar och samhälle.
- Synlighet och kommunikation:** Tillsammans med Region Gotland och Kultur- och fritidsavdelningen synliggöra stödet till idrotten genom möten med föreningslivet.

Trots en omfattande samverkan mellan Region Gotland och RF-SISU Gotland ger nuvarande upplägg inte full utväxling. Region Gotlands Fritidsplan riktar sig särskilt till tre målgrupper: barn och ungdomar (7-20 år), personer med funktionsnedsättning och personer över 65 år. För att öka delaktighet, rörelse och aktivitet bland dessa grupper föreslås ett samarbete genom en IOP (Idéburet Offentligt Partnerskap).

IOP

Syfte och Innehåll:

- Syfte:** Göra fysisk aktivitet tillgänglig för alla och stärka social sammanhållning genom idrott.
- Målgrupp:** Gotlands invånare, med särskilt fokus på de definierade målgrupperna (barn, äldre och personer med funktionsnedsättning).
- Mål:** Främja fysisk aktivitet, inkludering i föreningsliv och jämlikhet

genom samverkan.

Grundvärderingar:

- Partnerskapet baseras på respekt för varandras mandat och långsiktigt samarbete, präglad av ömsesidig tillit och varsam hantering av offentliga medel.
- Gemensamma värderingar omfattar Idéprogrammet "Idrotten Vill", Idrottens strategi 2025 (2035), den Regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040, och dess genomförandeprogram samt FN konventioner om mänskliga rättigheter, rättigheter för personer med funktionsnedsättning och barnets rättigheter.

Sammanfattningsvis syftar samarbetet mellan Region Gotland och RF-SISU Gotland till att ge alla på Gotland möjlighet till fysisk aktivitet och idrott, särskilt för de grupper som idag saknar tillgång till idrott.

Parterna, Region Gotland och RF-SISU Gotland, önskar ingå ett idéburet offentligt partnerskap för att främja idrott och fysisk aktivitet på Gotland. Detta partnerskap syftar till att ge alla invånare på Gotland möjlighet att vara aktiva, oavsett ålder, ambitionsnivå eller förutsättningar. Särskilt fokus läggs på målgrupperna barn och unga, personer över 65 år samt personer med funktionsnedsättning. Partnerskapet bygger på en långsiktig samverkan mellan aktörer inom idrott, civilsamhälle och näringsliv.

Mål och Åtaganden:

- **Samverkan för fysisk aktivitet:** Partnerskapet strävar efter att ge alla på Gotland möjlighet att delta i fysisk aktivitet och idrott, där RF-SISU Gotland spelar en viktig roll som länk mellan Region Gotland, civilsamhälle och näringsliv.
- **Förverkligande av idrottens strategier:** Arbetet med att förverkliga Idrottens strategi 2025 och 2035 är en central del, med målet att fler ska vilja och kunna idrotta i förening under hela livet. Detta arbete baseras på en gedigen kunskapsgrund och långsiktig planering.
- **Spegling av befolkningen:** Målet är att idrottsrörelsen på Gotland ska spegla befolkningens sammansättning och inkludera alla samhällsgrupper, vilket innebär att särskilt fokus läggs på att nå de grupper som saknar tillgång till spontan eller organiserad idrott.
- **Målgrupper:**
 - Gotlands invånare, med särskilt fokus på barn och unga, personer över 65 år och personer med funktionsnedsättning.
 - Ledare, tränare, idrottsföräldrar, funktionärer och aktörer i samverkan.
 - Beslutsfattare inom Region Gotland och andra relevanta strukturer.

Åtaganden:

Region Gotlands åtaganden:

- Samordna partnerskapet och etablera samverkansstrukturer med RF-SISU Gotland, inklusive en årlig verksamhetsplan.

RF-SISU Gotlands åtaganden:

- Samverka för att ge alla möjlighet till fysisk aktivitet och idrott, med RF-SISU Gotland som länk mellan Region Gotland, civilsamhälle och näringsliv gällande även brottsförebyggande arbete, arbete med socioekonomiskt svaga områden, evenemangsutveckling och besöksnäring.
- Aktivt arbeta för att förverkliga idrottens strategi 2025 och 2035.
- Aktivt skapa en Idrottsrörelse som speglar befolkningen i Region Gotland.
- Arbeta för att alla ska vara aktiva en timme per dag och uppnå andra mål i regionala strategier.
- Öka deltagandet i föreningslivet för barn och unga, äldre och personer med funktionsnedsättning där de hittar en aktivitet och blir långsiktigt delaktiga i föreningsverksamhet.
- Engagera fler ledare i föreningslivet.

Gemensamma åtaganden:

- Förse varandra med relevant statistik och uppgifter för uppföljning och utvärdering.
- Kommunicera om partnerskapets syfte och aktiviteter gentemot allmänheten i samtycke med styrgruppen.
- Skapa strukturer för mötesplatser och forum för att diskutera frågor om hälsa och idrottens roll i samhället.

Utbildning och stöd:

- Region Gotland ska verka för att förstärka insatser för ökad fysisk aktivitet och söka finansiering för nya projekt utanför partnerskapet.
- RF-SISU Gotland ska arbeta för att stödja och utbilda idrottsrörelsen på Gotland i enlighet med idrottens värdegrund.

Samverkan och Organisation:

- **Styrgruppsmöten:** Styrgruppsmöten hålls minst fyra gånger per år (april, augusti, november, januari), eller vid överenskommelse om annat intervall. RF-SISU Gotland är ansvarig för att kalla till möten och hålla protokoll.
- **Verksamhetsplan och uppföljning:** Varje år i januari redovisas verksamheten, och en ny verksamhetsplan fastställs i styrgruppen senast i november för att guida arbetet under det kommande året. Uppföljning av genomförda insatser sker årligen, och uppföljningsparametrar bestäms av styrgruppen.

Finansiering:

- **Ekonomiskt stöd:** Partnerskapet är baserat på ett ramfinansierat stöd från Region Gotland, som justeras årligen i enlighet med regionens budgetbeslut. För 2025 fastställs ett ekonomiskt stöd på 2 273 tkr. RF-SISU Gotland bidrar med egna resurser, inklusive arbetskraft, lokaler och ideella insatser. Detta stöd indexregleras enligt KPI.
- **Ramförstärkning:** Eftersom Region Gotland redan tillhandahåller ett ekonomiskt stöd till RF-Sisu Gotland, krävs ingen extra finansiering eller ramförstärkning för att finansiera IOP.

Period:

- **Avtalstid:** Överenskommelsen gäller från 1 januari 2025 till 31 december 2027. Om någon av parterna inte avser att förlänga avtalet ska besked lämnas minst nio månader innan avtalet löper ut. Om avtalet förlängs ska det ekonomiska stödet revideras årligen.

Sammanfattningsvis bygger partnerskapet mellan Region Gotland och RF-SISU Gotland på att skapa en långsiktig, hållbar samverkan för att öka fysisk aktivitet och idrottsdeltagande bland Gotlands invånare, särskilt bland de definierade målgrupperna. Genom ett strukturerat samarbete ska målen för fysisk aktivitet och föreningsdeltagande uppnås, och samverkan ska stärka social sammanhållning och jämlikhet genom idrott.

Ärendebeskrivning

I dagsläget får RF-Sisu Gotland verksamhetsstöd från Region Gotland. Det baseras på RF-Susis Gotland verksamhetsplan och det arbetet man gör inom fyra följande områden:

1) Stödja SDF

Genom att betala ut stöd till specialdistriktsförbunden inom RF Sisu Gotlands verksamhetsområde.

2) Regionalt tillgängliggöra sin verksamhet

Genom att verka för att ge alla invånare på Gotland – oberoende av ålder, kön, etnicitet, ekonomiska, geografiska, funktionsrelaterade eller sociala hinder – möjlighet att delta i, och ta del av idrottsverksamheten.

3) Samordna, förmedla och bygga kunskap

Genom att vara en sammanhållande aktör inom sitt verksamhetsområde på Gotland. Främja förnyelse, samverka mellan idrotter, föreningar och övriga samhället. Skapa och utveckla nätverk och mötesplatser.

4) Synliggöra och kommunicera

Tillsammans med Region Gotland, Kultur- och fritidsavdelningen, synliggöra stödet till idrotten gentemot föreningsliv och andra samarbetspartners genom att genomföra 1-2 möten med föreningslivet per år.

Även om samverkan mellan Region Gotland och RF-Sisu Gotland är omfattande under hela verksamhetsåret ge tidigare upplägg inte full utväxling av samverkan.

I Region Gotland Fritidsplan finns tre målgrupper definierade, det är barn och ungdomar i åldern 7-20, personer med funktionsnedsättning och personer 65 år och äldre. Även om Region Gotlands fritidsverksamhet på många sätt riktar sig mot alla så är dess tre grupper speciellt utpekade för att göra insatser mot. Förslaget är att upprätta en IOP med RF-Sisu Gotland för att samverka med dessa målgrupper för öka delaktighet, rörelse och aktivitet. I fritidsplanen, så väl som den Regionala utvecklingsstrategin, Vårt Gotland 2040, samt som mål för Regionstyrelsen, finns målet att man inom de aktuella målgrupperna ska vara aktiva minst en timme varje dag. En IOP syftar till att samverka kring även detta mål såväl som målet att fler ska vara aktiva i föreningslivet under en längre tid.

IOP-överenskommelsen har följande innehåll:

Samarbetet med RF-SISU Gotland strävar efter att göra fysisk aktivitet tillgänglig för alla och stärka social sammanhållning genom idrottsrörelsen. Detta partnerskap bygger på ett långsiktigt förhållande mellan Region Gotland och RF-SISU Gotland för att främja jämlikhet och social integration genom idrott och fritid.

Grundvärderingar

Partnerskapet bygger på en grundläggande respekt för varje parts mandat och uppdrag, präglad av ömsesidig tillit, långsiktighet och varsam hantering av offentliga medel. De gemensamma värdegrunderna som parterna delar omfattar:

- Idéprogrammet "Idrotten Vill": Detta program fastställer idrottsrörelsens ideologi och värderingar, med en vision om att bidra till en hållbar värld. Se bilaga 1.
- Idrottens strategi 2025 (senare 2035) och utvecklingsresor: Målet är att fler ska vilja och kunna idrotta i förening under hela livet. Se bilaga 2.
- Den Regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040 och dess genomförandeprogram.
- Region Gotlands Fritidsplan och övriga strategier för främjande av idrott och fritid.
- FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt konventionen om barnets rättigheter.

Syfte och målgrupp

Överenskommelsen syftar till att skapa förutsättningar för att alla på Gotland ska kunna idrotta oavsett ålder, ambitionsnivå eller förutsättningar.

Partnerskapet främjar fysisk aktivitet och gemenskap och fokuserar särskilt på att nå de grupper som saknar tillgång till spontan eller organiserad idrott.

Målgrupp:

- Gotlands invånare, med särskilt fokus på barn och unga, personer över 65 år och personer med funktionsnedsättning.
- Ledare, tränare, idrottsföräldrar, funktionärer och aktörer i samverkan.
- Beslutsfattare inom Region Gotland och andra relevanta strukturer.

Målen för partnerskapet är:

- Samverkan för att ge alla möjlighet att vara fysiskt aktiva och delta i idrottsrörelsen, med RF-SISU Gotland som länk mellan Region Gotland, civilsamhälle och näringsliv gällande även brottsförebyggande arbete, arbete med socioekonomiskt svaga områden, evenemangsutveckling och besöksnäring.
- Aktivt arbete för att förverkliga idrottens strategi 2025 och 2035, baserat på kunskapsgrund.
- Idrottsrörelse som speglar befolkningen i Region Gotland.
- Gemensamt arbete för att nå målen i regionala strategier, inklusive att alla ska vara aktiva en timme per dag.
- Ökat deltagande i föreningsliv för barn och unga (7–20 år), äldre (65+) och personer med funktionsnedsättning där de hittar en aktivitet och blir långsiktigt delaktiga i föreningsverksamhet.
- Fler ledare i föreningslivet.

Åtaganden

Region Gotlands åtaganden:

- Samordna partnerskapet och etablera samverkansstrukturer med RF-SISU Gotland, inklusive en årlig verksamhetsplan.

RF-SISU Gotlands åtaganden:

- Samverka för att ge alla möjlighet till fysisk aktivitet och idrott, med RF-SISU Gotland som länk mellan Region Gotland, civilsamhälle och näringsliv.
- Aktivt arbeta för att förverkliga idrottens strategi 2025 och 2035.
- Skapa en idrottsrörelse som speglar befolkningen på Gotland.
- Arbeta för att alla ska vara aktiva en timme per dag och uppnå andra mål i regionala strategier.
- Öka deltagandet i föreningslivet för barn och unga, äldre och personer med funktionsnedsättning.
- Engagera fler ledare i föreningslivet.

Gemensamma åtaganden:

- Förse varandra med relevant statistik och uppgifter för uppföljning och utvärdering.
- Kommunicera om partnerskapets syfte och aktiviteter gentemot allmänheten i samtycke med styrgruppen.
- Skapa strukturer för mötesplatser och forum för att diskutera frågor om hälsa och idrottens roll i samhället.

Utbildning och stöd:

- Region Gotland verkar för att förstärka insatser för ökad fysisk aktivitet och söker finansiering för nya projekt utanför partnerskapet.
- RF-SISU Gotland arbetar för att stödja och utbilda idrottsrörelsen på Gotland i enlighet med idrottens värdegrund.

Samverkan och organisation

Parterna önskar ingå ett idéburet offentligt partnerskap och samarbeta genom en styrgrupp:

- Styrgruppsmöten hålls minst fyra gånger per år (april, augusti, november, januari) eller efter överenskommelse. RF-SISU Gotland är sammankallande och ansvarar för agenda och protokoll.
- Varje januari redovisas verksamheten och följs upp till Kultur- och fritidsavdelningen. Verksamhetsplanen för nästa år beslutas i styrgruppen senast i november.
- Årlig uppföljning av partnerskapet görs, med uppföljningsparametrar fastställda av styrgruppen.

Finansiering och betalningsvillkor

Partnerskapet bygger på ett ramfinansierat stöd från Region Gotland, vilket justeras årligen enligt regionens budgetbeslut. RF-SISU Gotland bidrar med egna resurser, inklusive arbetskraft, lokaler och ideella insatser. Region Gotland betalar ut stödet årligen i januari, och för 2025 fastställs ett ekonomiskt stöd på 2 273 tkr. Detta stöd räknas upp enligt KPI årligen.

Uppföljning

En årlig verksamhetsplan tas fram i samverkan och inkluderar de insatser som varje part ska genomföra för att uppnå målen. Styrgruppen ansvarar för att sammanställa en verksamhetsplan, som fungerar som underlag för partnerskapets arbete mot de gemensamma målen. Varje verksamhet ansvarar för uppföljning av sina egna aktiviteter, och en slutlig rapport sammanfattar måluppfyllelse och ekonomisk användning.

Period

Överenskommelsen gäller från 1 januari 2025 till 31 december 2027. Om någon part inte avser att förlänga avtalet ska besked lämnas minst nio månader i förväg.

2024 RF-Sisu Gotland fick 2 186 000 kr i verksamhetsstöd, ingångsvärdet för IOP:en är att detta belopp finansierar Region Gotlands del av IOP:en. Således behövs ingen ramförstärkning eller annat tillskott för att få finansieringen av IOP:en

Bedömning

Utmaningarna med att nå målet med mer aktivitet för de prioriterade målgrupperna är stora och det behövs framför allt en utökad samverkan med civilsamhället för att på en breddare front kunna jobba gemensamt mot målen.

Regionstyrelseförvaltningen ser de utmaningar som finns framöver med mer stillasittande, att barn och ungdomar slutar i föreningslivet för tidigt och ohälsotalen som är förknippade med en mindre aktiv befolkning.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att ingå ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med RF-Sisu, med dessa frågor i fokus, skulle ge regionen, och Gotland i stort, ett större fokus på det gemensamma arbetet i dessa frågor. Att det inte bedöms behövas någon ramförstärkning är ytterligare anledning att gå vidare med bifogad IOP.

Beslutsunderlag

IOP daterad 2024-11-07

Bilaga 1. Idrotten Vill - 2019

Bilaga 2. Strategi 2025

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-11-01

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Angelica Andersson Fihn
Avdelningschef kultur och fritid